

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - 't leer-rijk te HERK-DE-STAD

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 16436
Instelling Vrije Basisschool - 't leer-rijk
Directeur Gerda BAMPS
Adres Schoolstraat 16 - 3540 HERK-DE-STAD
Telefoon 013-55.40.37
Fax 013-55.68.14
E-mail vbsschak@scarlet.be
Website www.gvb-schakkebroek.be

Bestuur van de instelling Kath. Basisond. Herk-De-Stad
Adres Schoolstraat 16 - 3540 HERK-DE-STAD

Scholengemeenschap SG Halen/Herk-de-Stad
Adres Generaal de Wittestraat 29 - 3545 HALEN
CLB Vrij CLB West - Limburg
Adres Sint-Catharinastraat 8 - 3580 BERINGEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 18-03-2013, 19-03-2013 en 21-03-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 21-03-2013
Datum bespreking verslag met de instelling 19-04-2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Ann Vananroye
Teamleden Bart Haenraets
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	11
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	12
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	13
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Professionalisering	14
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	14
4.2 Begeleiding.....	15
4.2.1 Leerbegeleiding	15
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	17
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	18
6.1 Wat doet de school goed?.....	18
6.2 Wat kan de school verbeteren?	18
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	19
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	19
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	19

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool 't leer-rijk' is gelegen in het landelijke Schakkebroek, een deelgemeente van Herk-de-Stad. De school profileert zich als een dorpschool waar belang wordt gehecht aan het zich goed voelen van elk kind en aan laagdrempelig zijn voor ouders.

Op basis van het vooronderzoek werden tijdens de schooldoorlichting de leergebieden wiskundige initiatie/wiskunde en muzische vorming onderzocht. De procesindicatoren, deskundigheidsbevordering en leerbegeleiding, vervulden samen met het algemeen beleid de doorlichtingsfocus.

Voor de leergebieden in de focus slagen de leraren van beide afdelingen erin om tegemoet te komen aan de maatschappelijke opdracht, namelijk het nastreven van de ontwikkelingsdoelen en het realiseren van de eindtermen. De leerkrachten bevorderen het actief leren van de kinderen door het hanteren van verschillende werk- en groeperingsvormen en van een ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl. Het is een uitdaging voor het team om via een functioneel en transparant bewakingssysteem na te gaan of het aanbod dekkend is voor de leerplandoelen, de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen.

In de kleuterafdeling wordt het aanbod voor wiskundige initiatie en muzische vorming thematisch ingevuld. De leidsters hebben op een geïntegreerde wijze aandacht voor de verschillende leerdomeinen. Een koepeligen instrument is richtinggevend voor de planning van het aanbod. Uit de planningsdocumenten blijkt dat de leidsters recent ook aandacht hebben voor de leerplandoelen. De kleuters krijgen heel wat kansen om op eigen tempo en/of niveau te experimenteren, te exploreren en handelend te ontdekken. De ontwikkeling van de kleuters wordt in kaart gebracht in het kindvolgsysteem. Naast het screenen van het welbevinden en de betrokkenheid hebben de leraren aandacht voor een aantal competenties. Deze zijn nog niet gerelateerd aan relevante leerplandoelen waardoor de observaties doelgerichter kunnen gebeuren.

In de lagere afdeling baseren de leraren zich voor het aanbod van het leergebied wiskunde op een onderwijsleerpakket. Het leerplan vormde het referentiekader om de volledigheid na te gaan en om vervolgens bijsturingen door te voeren. De leraren gebruiken het leerpakket consequent waardoor het aanbod evenwichtig en gradueel is opgebouwd. Om na te gaan of de leerlingen de vooropgestelde doelen bereiken doen de leraren een beroep op de toetsen van het leerpakket en op de gestandaardiseerde en koepeligen testen. De leraren gebruiken heel wat differentiatievormen om in te spelen op de noden van de kinderen.

Om voor het aanbod voor het leergebied muzische vorming meer tegemoet te komen aan de verwachtingen van de overheid ontwikkelde het team muzische fiches. De doelen uit de leerlijn, aangereikt door de onderwijskoepel, vormden hiervoor de basis. Via de jaarplanning van aangeboden muzische activiteiten bewaken de teamleden of alle domeinen voldoende evenwichtig aan bod komen. Op schoolniveau zijn er weinig richtinggevende afspraken om op een transparante en valide wijze dit leergebied te evalueren en om erover te rapporteren. Het team staat nu voor de uitdaging om gelijkgericht en mogelijk vanuit relevante leerplandoelen en criteria de evaluatie- en rapporteringspraktijk bij te sturen.

In de school heerst een klimaat van vernieuwingsbereidheid. De individuele en teamgerichte nascholingen, de talrijke informele contacten en de werkmomenten tijdens de personeelsvergaderingen zijn momenten om van en met elkaar te leren. Het professionaliseren van leraren kan nog aan kwaliteit winnen door voor meerjarige prioriteiten een concrete implementatiestrategie uit te werken.

Kinderen maximale ontwikkelingskansen bieden, is het doel van de leerbegeleiding. Onder impuls van een gedreven kernteam krijgt het zorgbeleid, dat gebaseerd is op een visie, in de praktijk gestalte. Duidelijke afspraken en procedures illustreren het systematische karakter van de zorgwerking. De klasleraren nemen hun taak als eerstelijnsverantwoordelijke ernstig. Door het gebruik van verschillende differentiatievormen slagen zij er met ondersteuning van het kernteam in om zo nodig onderwijs op maat van het kind aan te bieden. Het team hanteert recent een handelingsplan om de doelgerichtheid van het werken aan bijzondere zorgvragen te verhogen.

De schoolleiding wordt waargenomen door een participatief gedragen en collegiaal leiderschap. Zij kan rekenen op een geëngageerd en hardwerkend team. Samen met het kernteam zet ze de koers uit. Het 'samen school maken' is een verworvenheid. Jaarlijks werkt het team prioriteiten uit. De school kan nog groeien in het gefaseerd uitwerken van weloverwogen prioriteiten op langere termijn. Het is daarbij nodig om te zorgen voor een grondige afronding alvorens over te gaan naar andere prioriteiten.

Op geregelde tijdstippen analyseert het team enkele aspecten van de schoolwerking. De doelgerichtheid van het bewaken van de eigen kwaliteit kan verhogen door op een meer systematische wijze duidelijke criteria, procedures en instrumenten te hanteren.

Samenvattend kan worden gesteld dat dankzij de gezamenlijke doelgerichtheid, de gedrevenheid en de verantwoordelijkheidszin van alle teamleden kwaliteitsvol onderwijs wordt aangeboden. De inspectie sluit deze doorlichting af met een gunstig advies en enkele aandachtspunten, die de school kunnen ondersteunen in haar verdere ontwikkeling.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie
muzische vorming

Lager onderwijs

wiskunde
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. Door de thematische werking komen de verschillende domeinen op een geïntegreerde wijze aan bod.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. De kleuters krijgen ruime kansen om te experimenteren en te exploreren binnen de verschillende domeinen.

3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming

Curriculum	De kleuterleidsters hanteren een koepeligen instrument als referentiekader
Onderwijsaanbod	voor het plannen van het onderwijsaanbod. Om te bewaken dat hun aanbod
Referentiekader	voldoende breed is, noteren de leidsters de vier ervaringssituaties (zelfstandig
Planning	spel, explorerend beleven, ontwikkelingsondersteunend werken en ontmoeten)
Evenwichtig en volledig	op hun weekrooster. Deze ervaringssituaties zijn herkenbaar op de klasvloer. In
Samenhang	de dagplanning of op de agendafiches noteren de leraren de
Brede harmonische vorming	ontwikkelingsaspecten en de subdoelen uit het referentiekader. Vanuit hun
Actief leren	bezorgdheid om meer leerplangericht te werken noteren de teamleden recent de
	leerplandoelen. Ook in de ontmoetings- en hoekenfiches werden de
	geselecteerde leerplandoelen genoteerd. Het is een uitdaging om op zoek te
	gaan naar een functioneel en transparant bewakingssysteem waarbij de leraren
	kunnen nagaan of het aanbod dekkend is voor het nastreven van alle
	leerplandoelen en/of ontwikkelingsdoelen.

Om de verticale samenhang te ondersteunen, voorzagen de leraren enkele hoekenfiches van de nodige gradatie en maakten ze afspraken over onder meer kalenders. De eerder gemaakte groeilijn met een opsomming van leeftijdsspecifieke leerplandoelen voor wiskundige initiatie is niet voor elke leraar richtinggevend. Andere afspraken om de continuïteit en de gradatie te ondersteunen, ontbreken. Om de drempel naar het eerste leerjaar te verkleinen organiseren de leraren integratieactiviteiten en maakten ze inhoudelijke afspraken over onder meer getalbeelden.

De thematische werking met een integratie van alle leergebieden en -domeinen zorgt voor een krachtige horizontale samenhang. Het verrijken van de hoeken in functie van het lopende thema is eerder leerkrachtafhankelijk. De jaarkalender en de leef- en belevingswereld van de kleuters vormen het uitgangspunt bij de keuze van de thema's. De ouders worden op de hoogte gebracht van het lopende thema. De kleuters kunnen dan attributen meebrengen. Dit verhoogt de betrokkenheid aanzienlijk. Het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters staan centraal. De leidsters beschouwen dit als basisvoorwaarden om tot leren en ontwikkeling te komen.

De klasrituelen zoals onder meer de aandacht voor kalenders en aanwezigheden, de speelleermaterialen en diverse activiteiten geven aanleiding tot het verwerven van wiskundige competenties.

De leidsters voorzien een ruime waaier aan muzische activiteiten waarbij de kleuters uitgenodigd worden om te beleven, te experimenteren, te exploreren en te creëren. De begeleidende onderwijsstijl van de leidsters en de diverse interactieve werk- en groeperingsvormen bevorderen het actief en ervaringsgericht leren.

Het team heeft de nodige aandacht voor het stimuleren van de zelfstandigheid en van de zelfredzaamheid van de kleuters. Visuele stappenplannen en het 'hoekenwerk' bij de oudere kleuters zijn daar voorbeelden van.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Over het algemeen beschikt het kleuterteam over de nodige materialen om de leerplandoelen na te streven. Voor de inhoudelijke invulling van de thema's steunen de leidsters niet enkel op hun expertise maar ook op gevarieerd bronnenmateriaal.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Tweemaal per jaar vullen de leidsters het kindvolgsysteem in. Naast het welbevinden en de betrokkenheid worden ook een aantal competenties in kaart gebracht. Relevante leerplandoelen zijn nog niet het uitgangspunt om de ontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen. Bij de oudere kleuters worden gestandaardiseerde tests afgenomen. Op basis van deze gegevens worden gerichte zorgacties opgezet.

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

Tijdens formele en informele contactmomenten krijgen de ouders een mondelinge toelichting over de ontwikkeling van het kind. Om de gelijkgerichtheid tijdens de individuele oudercontacten te bevorderen, hanteert het team een document waarbij de sterke en de aandachtspunten van de kleuter voor verschillende aspecten in kaart worden gebracht.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De kleuterleidsters krijgen een beeld van de beginsituatie van de kleuters via de overgangsgesprekken, het kindvolgsysteem en de talrijke informele overlegmomenten. Eigen observaties verfijnen dit beeld. Om in te spelen op de noden van de kleuters passen de leidsters hun aanbod en ondersteuning aan en variëren ze in het materiaal aanbod.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd. De evaluatiepraktijk sluit hier nauw bij aan. De evaluatiegegevens tonen aan dat de meeste leerlingen de vooropgestelde doelen effectief bereiken.

Curriculum

Onderwijsaanbod

Referentiekader

Planning

Evenwichtig en volledig

Samenhang

Brede harmonische vorming

Actief leren

De leraren hanteren een onderwijsleerpakket om het onderwijsaanbod te stofferen en de basiscompetenties te realiseren. De teamleden vergeleken het aanbod van het leerpakket met de leerplandoelen en voerden enkele bijstellingen door. Het consequent hanteren van het leerpakket geeft de leraren de zekerheid dat alle domeinen met de nodige didactische frequentie aan bod komen en dat de verticale samenhang gegarandeerd wordt.

Mede dankzij de didactische suggesties van het leerpakket bieden de leraren vanuit realistische contexten, die aansluiten bij de leef- en beleavingswereld van de kinderen, probleemoplossend wiskundeonderwijs aan. De leerlingen krijgen kansen om de oplossingswegen te verwoorden en erover te reflecteren.

De leraren organiseren werkvormen waarbij de leerlingen de kans krijgen om actief deel te nemen aan het onderwijsleerproces. Naast de traditionele, frontale lessen komen ook groepswork en hoekenwork voor. De leerkrachten nemen gerichte initiatieven om de leerlingen succeservaringen te laten beleven.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over voldoende materialen om de leerplandoelen te bereiken. In sommige klassen ontbreken visuele wandplaten die ondersteunend kunnen zijn in het leerproces.

De leraren beschikken over ICT-toepassingen om wiskundige vaardigheden, inzichten en begrippen verder in te oefenen. Het digitale schoolbord in de derde graad schept bijkomende kansen om ICT te integreren in de wiskundelessen.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig / representatief

Gericht op bijsturing

Leerlingvolgsysteem

Het onderwijsleerpakket voorziet na afgewerkte leerstofgehelen evaluaties waarbij alle domeinen worden geëvalueerd. Driemaal per jaar nemen de leraren gestandaardiseerde testen af. De leraren maken foutenanalyses om wiskundige problemen op te sporen.

De leerlingen van het vierde en het zesde leerjaar nemen deel aan de koepeleigen toetsen. De school ziet in deze resultaten een bevestiging dat ze goed bezig is daar de leerlingen gemiddeld boven de referentiegroep scoren.

Rapporteringspraktijk

Evenwichtig / volledig

Interne / externe communicatie

Viermaal per jaar rapporteert de school over de wiskundige vorderingen van de leerlingen. Per domein geeft het rapport een weergave van de toetsresultaten. Tijdens individuele oudercontacten krijgen ouders bijkomende informatie over wat hun kind al dan niet verworven heeft.

Begeleiding	De overgangsgesprekken en de gegevens uit het leerlingvolgsysteem geven de
Leerbegeleiding	leraren een beeld van de beginsituatie van de kinderen. Observaties,
Beeldvorming	leerlingenwerk, leerpakketgebonden en gestandaardiseerde toetsen verfijnen dit
Zorg	beeld in de loop van het schooljaar.

Om in te spelen op de noden van de leerlingen voorzien de leraren verschillende differentiatievormen zoals de differentiatiemogelijkheden aangereikt door het leerpakket, het aanbieden van concreet materiaal en het voorzien van extra taken en ondersteuning. Tijdens het intern zorgoverleg kunnen de leraren hardnekkige wiskundige problemen of de bijzondere noden van leerlingen bespreken met de zorgleerkracht. In samenspraak met de ouders voorziet het team indien nodig ondersteunende maatregelen. Vanuit de scholengemeenschap werd een dyscalculiebeleid uitgewerkt.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate. De leraren spannen zich in om een gevarieerd aanbod te realiseren. Ze bewaken of de verschillende domeinen in voldoende mate aan bod komen.

Curriculum	Het leergebied muzische vorming is al enkele jaren een schoolprioriteit. Tijdens
Onderwijsaanbod	een aantal studiedagen, begeleid door externen, maakten de teamleden kennis
Referentiekader	met de visie van het leerplan muzische vorming en met de verschillende
Planning	deelleerplannen. Om meer doordrongen te zijn van de hedendaagse visie en van
Evenwichtig en volledig	de nieuwe inzichten en ideeën ontwikkelde het team muzische fiches. Dit
Samenhang	resulteerde in uitgewerkte voorbeeldlessen voor de verschillende domeinen en
Brede harmonische vorming	voor de verschillende leerjaren. De doelen uit de leerlijn aangereikt door de
Actief leren	onderwijskoepel waren hierbij inspirerend. De leraren hadden bij het uitwerken
	van de fiches ook aandacht voor taalvaardigheid en socio-emotionele
	ontwikkeling. Tijdens de observaties heeft de inspectie kunnen vaststellen dat de
	leerlingen heel wat kansen krijgen om te experimenteren, te exploreren en dat
	hun creativiteit wordt gestimuleerd volgens de geest van het leerplan.

Alle leerkrachten maken een jaarplanning van de aangeboden muzische activiteiten. Op deze wijze willen ze bewaken of alle domeinen voldoende evenwichtig aan bod komen. Het aanbod voor het domein media kan nog aan belang winnen.

Om hun aanbod te stofferen vinden de leraren inspiratie in allerhande bronnen. In hun dagplanning vermelden ze de leerplandoelen. Meerdere leraren selecteren per activiteit een zeer groot aantal doelen. Het team kan zich bezinnen over de efficiëntie en de relevantie ervan. Verder vormt het een uitdaging om op zoek te gaan naar een functioneel en transparant bewakingssysteem om na te gaan of het aanbod dekkend is voor alle leerplandoelen en/of eindtermen.

De verticale samenhang wordt voornamelijk ondersteund door de formele afspraken over de gezamenlijke activiteiten en feesten en door informele overlegmomenten. Bindende afspraken, die de graduele opbouw ondersteunen, zijn eerder beperkt. In meerdere klassen streven leraren naar horizontale samenhang tussen de verschillende domeinen en tussen verschillende leergebieden. Enkele leraren inventariseren wanneer muzische vorming aan bod komt in andere leergebieden. De muzische namiddagen met klasdoorbrekende werking zijn goede praktijkvoorbeelden van een onderwijsaanbod waarbij de verschillende domeinen aan bod komen. De talenten van de leraren worden dan maximaal ingezet.

Cultuurvoorstellingen zoals toneel bieden de leerlingen mogelijkheden om muzische impressies op te doen voor het leerdomein drama.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende gevarieerd materiaal om de muzische leerplandoelen te bereiken. Het team stelde een inventaris van de didactische middelen op zodat iedere leraar een overzicht heeft van de materialen die in de verschillende klassen aanwezig zijn.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing

Op schoolniveau zijn er weinig afspraken die een transparante en valide evaluatie voor dit leergebied garanderen. Momenteel is de evaluatiepraktijk nog sterk leerkrachtafhankelijk. De school staat wat dit betreft aan het begin van een ontwikkelingstraject. De visie van het leerplan over evaluatie werd niet grondig op schoolniveau bestudeerd. Het team staat voor de uitdaging om gelijkgericht en vanuit relevante leerplandoelen en criteria te observeren en te evalueren. De leerlingen krijgen mogelijkheden om de muzische activiteiten te evalueren in het muzeboek.

Rapporteringspraktijk

Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

De rapportering beperkt zich tot een waardeoordeel voor het gehele leergebied muzische vorming. Volgens de leraren krijgen de ouders op individuele oudercontacten meer informatie over de muzische talenten van hun kinderen.

Begeleiding

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Tijdens de overgangsgesprekken krijgen de leraren een eerste beeld van de muzische talenten van de leerlingen. Leerkrachten verfijnen vervolgens vooral op basis van observaties en eigen inzichten hun beeld van de muzische competenties van elke leerling. De expertise van de leraar is sterk bepalend voor de wijze waarop er ingespeeld wordt op de individuele noden van de kinderen.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De school beschikt over een nascholingsplan. Hierin worden de individuele en teamgerichte nascholingen opgesomd. Het afbakenen van meerjarige schoolprioriteiten vormt slechts in beperkte mate het uitgangspunt voor de selectie van teamgerichte nascholingen.

De school staat in mindere mate stil bij een professionaliseringsbeleid, dat vertrekt vanuit een duidelijk gedragen visie en doelen op korte en lange termijn. Ze onderzoekt nog weinig of haar actuele aanpak voldoende doeltreffend is en waar bijsturingen wenselijk zijn. Het opvolgen van de effecten van de gevolgde nascholingsinitiatieven krijgt nog minder aandacht.

De directeur stimuleert het team om zich verder te professionaliseren. De leraren worden geïnformeerd over het nascholingsaanbod en krijgen kansen om individuele nascholing te volgen. De verworven inzichten en inhouden lichten ze toe op een personeelsvergadering. De teamgerichte nascholingen worden georganiseerd door de school of door de scholengemeenschap. De school doet hiervoor regelmatig een beroep op de pedagogische begeleider.

Vanuit de scholengemeenschap krijgt het team impulsen aangereikt om zich verder professioneel te ontwikkelen. De samenkomsten van de directies en de zorgcoördinatoren bieden mogelijkheden om informatie uit te wisselen en elkaar te inspireren. Ook voor leraren worden er initiatieven opgezet, die het leren van elkaar stimuleren.

In de school heerst een klimaat van vernieuwingsbereidheid. De talrijke informele contacten resulteren in het uitwisselen van ideeën. Ze bevorderen in grote mate de interne deskundigheid. Het leren van elkaar gebeurt in een open en ongedwongen sfeer. Op de personeelsvergaderingen is er ruimte voor pedagogisch-didactisch overleg met niveauspecifieke werkmomenten.

Een goede samenwerking met externen, zoals de medewerker van het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) en de begeleiders geïntegreerd onderwijs (gon), verhoogt de professionaliteit van de teamleden. De school beschikt over naslagwerken die de expertise van de leraren kunnen verruimen.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De school vertaalde haar visie op leerbegeleiding in een aantal basisprincipes. De leerkracht als spilfiguur voor de eerstelijnszorg, de aandacht voor de ontwikkeling van het hele kind en maximale kansen bieden aan elk kind zijn enkele uitgangspunten. In het eigen opvoedingsproject stelt het team dat de brede zorg twee dimensies heeft: gewone en bijzondere zorgvragen. Om deze visie te concretiseren werkte het team een stappenplan om zorgbreed te werken uit. Daardoor is het voor iedereen duidelijk welke de te ondernemen stappen zijn en wat de taak van de verschillende participanten is.

Een gedreven kernteam, bestaande uit de directeur en de zorgleerkrachten, stuurt de ontwikkelingsdynamiek binnen de zorgbrede werking aan. Het kernteam zet de koers uit, bepaalt de prioriteiten, volgt de gepaste nascholing en koppelt de verworven kennis terug naar het team. Zo creëert het een breed draagvlak.

De leraren krijgen een beeld van de beginsituatie van de kinderen tijdens de formele overgangsgesprekken. Het team ontwikkelde hiervoor een leidraad. De aandacht gaat daarbij niet enkel naar de cognitieve ontwikkeling van de kinderen. Ook attitudes en de ontwikkeling van de sociale vaardigheden op basis van de eindtermen worden in kaart gebracht. Ook het kindvolgsysteem met informatie over de gezinssituatie, de verslagen van externen, de resultaten van de gestandaardiseerde toetsen en de screenings van welbevinden en betrokkenheid biedt waardevolle informatie.

Om de vorderingen van de kleuters in kaart te brengen, beroepen de leidsters zich voornamelijk op het kleuterwerk, de resultaten van de gestandaardiseerde tests en hun observaties. Er zijn weinig formele schoolafspraken om deze observaties gestructureerd, doelgericht en voldoende breed te laten gebeuren. Relevante leerplandoelen vormen geen uitgangspunt. In de lagere afdeling zijn het leerlingenwerk, de eigen en leerpakketgebonden toetsen en de gestandaardiseerde testen van het kindvolgsysteem dragende elementen.

Na de toetsenperiode en op vraag van de leraar organiseert de school een intern zorgoverleg. De leraren bereiden recent dit overleg voor aan de hand van een meldingsfiche. Op deze fiche noteren ze een synthese van de probleemstelling, informatie over de reeds geboden hulp en formuleren ze een zorgvraag. Indien nodig doet de school tijdens een multidisciplinair overleg (MDO) een beroep op de CLB-medewerker.

Om hun taak als eerstelijnsverantwoordelijke gestalte te geven, maken de leraren gebruik van diverse differentiatievormen. De kleuteronderwijzeressen leveren waardevolle inspanningen om het aanbod af te stemmen op de noden van de kinderen. De kleuters krijgen ruime kansen om te vorderen op eigen tempo en/of niveau. Ook de leraren van de lagere afdeling trachten kort op de bal te spelen. Het gebruik van de differentiatiemogelijkheden aangereikt door de onderwijsleerpakketten, het aanbieden van compenserende maatregelen zoals het gebruik van een rekenmachine, het hoekenwerk met mag- en moet-opdrachten zijn hier voorbeelden van.

Om doelgericht te werken aan bijzondere zorgvragen voerde het team recent het werken met een handelingsplan in. Tijdens een MDO heeft het team aandacht voor een brede beeldvorming, doelen op korte en lange termijn, geplande acties en evaluatie. Een neerslag van het overleg met ouders is niet systematisch terug te vinden in het leerlingendossier. Voor leerlingen met een leerstoornis worden, in overleg met de ouders, stimulerende, compenserende en dispenserende maatregelen toegepast. De school beschikt over een protocol voor dyscalculie en dyslexie.

Door het organiseren van integratiemomenten en het maken van inhoudelijke afspraken wil het team de drempel tussen de kleuter- en de lagere afdeling verkleinen. De overgang tussen het lager en secundair onderwijs wordt vergemakkelijkt door de BASO-fiche en de goede samenwerking met een secundaire school.

De samenwerking met het CLB, de gon-begeleiding en andere externen en de samenkomsten met de zorgcoördinatoren van de scholengemeenschap ervaart het team als ondersteunend.

Om de kwaliteit van de leerbegeleiding in kaart te brengen, evalueerde het kernteam een aantal deelaspecten zoals het kindvolgsysteem, de organisatie van het MDO en de interventies. Indien nodig werden bijsturingen doorgevoerd.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Het team beschikt over een participatief gedragen en collegiaal leiderschap. Volgens de directeur is haar belangrijkste taak het coachen van leraren. Ze wil een luisterend oor zijn voor de leerkrachten en hen ondersteunen, stimuleren en ruimte geven om te groeien. Via de functioneringsgesprekken, de talrijke informele overlegmomenten, de doorloopbezoeken en de klasbezoeken bij tijdelijke leerkrachten blijft ze op de hoogte van het pedagogisch-didactische handelen van de leraren.

Het gedeelde leiderschap krijgt vooral gestalte via het kernteam. Samen met de directeur zetten de zorgleerkrachten de koers uit, bepalen ze de prioriteiten en doen ze voorbereidend werk. De directeur kan eveneens rekenen op een geëngageerd en hardwerkend team. De leraren zijn bereid om samen de vernieuwingen aan te pakken. Het 'samen school maken' is een verworvenheid.

De school profileert zich als een dorpsschool waar belang wordt gehecht aan het zich goed voelen van elk kind en aan laagdrempelig zijn voor ouders. De schoolvisie wordt geëxpliciteerd in het eigen opvoedingsproject, gebaseerd op de pijlers van de onderwijskoepel. De visie is gedragen door alle teamleden en herkenbaar in de school- en klaspraktijk.

De school werkt jaarlijks prioriteiten uit. Op het einde van het schooljaar brengen de leraren positieve en negatieve items in kaart. Deze vormen het uitgangspunt voor het bepalen van de prioriteiten. Deze prioriteiten zijn niet altijd vervat in een gefaseerde langetermijnplanning. Een richtinggevend tijdpad met concrete timing, acties en tussentijdse evaluaties kan de diepgang van de implementatie van vernieuwingen verhogen en duidelijkheid scheppen voor de teamleden.

De belangrijkste, formele overlegmomenten zijn de personeelsvergaderingen. Samen met de talrijke informele overlegmogelijkheden bevorderen ze de gelijkgerichtheid en zijn ze de plaats bij uitstek om beslissingen te nemen. De leraren worden uitgenodigd om mee te participeren in de besluitvorming. Beslissingen worden meestal in consensus genomen.

De school is bezorgd om haar kwaliteit. In het kader van haar kwaliteitszorg neemt ze een aantal initiatieven. De verzamelende outputgegevens zoals de resultaten van de koepel eigen proeven en de testen uit het kindvolgsysteem worden gebruikt om eventueel bijstellingen door te voeren. De jaarlijkse inventarisatie van sterke en zwakke punten van de schoolwerking en de hieruit voortvloeiende bijstellingen kunnen aan kwaliteit winnen. Een planmatigere en gerichtere aanpak met duidelijke criteria, procedures en instrumenten is hiervoor noodzakelijk.

Op niveau van de scholengemeenschap werden de eerste stappen gezet om te werken aan een formeel talenbeleid. Via haar SES-werking wil het team de acties uit de vorige GOK-cyclus verder zetten.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leraren slagen er in beide afdelingen in om voor de leergebieden wiskundige initiatie/wiskunde en muzische vorming een aanbod te realiseren dat tegemoet komt aan de maatschappelijke opdracht.
- De leraren van beide afdelingen hanteren verschillende werk- en groeperingsvormen en een ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl om het actief leren van de kinderen te bevorderen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het team is vernieuwingsbereid en wil zich verder professionaliseren om alzo de kwaliteit van het aangeboden onderwijs te verbeteren. De initiatieven, aangereikt door de scholengemeenschap en de samenwerking met externen, verhogen de professionaliteit van de leraren.
- De school beschikt over een transparant en gestructureerd zorgbeleid, gebaseerd op een visie die in de praktijk gestalte krijgt. De groepsleraren zijn de eerstelijnsverantwoordelijken. Samen met het kernteam spannen ze zich in om de kinderen met zorgbehoeften tijdig te detecteren, te ondersteunen en op te volgen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school kenmerkt zich door een participatief gedragen en collegiaal leiderschap dat wordt bijgestaan door een geëngageerd team.
- De werking met een kernteam zorgt voor een gedeeld leiderschap en creëert een breder draagvlak.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leraren van beide afdelingen kunnen zich gezamenlijk bezinnen over een functioneel en transparant bewakingssysteem om na te gaan of het aanbod dekkend is voor de leerplandoelen, de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen.
- De kleuteronderwijzeressen kunnen hun observaties koppelen aan relevante leerplandoelen om de doelgerichtheid ervan verhogen.
- De leraren van de lagere afdeling kunnen de evaluatie en de rapportering van muzische vorming bijsturen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De nascholingen kunnen nog meer gekoppeld worden aan meerjarige prioriteiten. Het professionaliseren van leraren kan onderworpen worden aan een concrete implementatiestrategie.
- Het team kan het handelingsgericht werken verder uitdiepen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Welgekozen prioriteiten kunnen nog meer aan diepgang winnen door ze meer te faseren en een timing uit te werken voor de verschillende fasen. Zorg voor een grondige afronding van wat is opgestart alvorens over te gaan naar andere prioriteiten.
- In het kader van haar kwaliteitszorg kan de school op een meer systematische wijze met duidelijke criteria, procedures en instrumenten haar eigen kwaliteit en werking doelgerichter onderzoeken en bewaken.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor **kleuteronderwijs** en **lager onderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Ann Vananroye de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	